

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ
ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р

м. Київ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ
(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р.

за загальною редакцією
член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука

м. Київ

2026

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професорка.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професорка;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцентка;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професорка;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2026. – 337 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) висвітлено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: хімічну й біологічну безпеку, якість повітря, води та харчових продуктів, вплив шуму, мікропластику, пестицидів і воєнних чинників на здоров'я населення. Основний акцент зосереджено на міждисциплінарному підході до оцінки ризиків, профілактики захворювань, розвитку кадрового потенціалу, гармонізації національних практик із європейськими стратегіями та післявоєнного відновлення України.

УДК _613+574]:061.3

Електронна версія збірника містить додаткові публікації, що з технічних причин не увійшли до друкованого примірника.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове.

© НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця

ПОВЕДІНКОВІ ДЕТЕРМІНАНТИ СНУ У СТУДЕНТІВ: ГІГІЄНИЧНИЙ АНАЛІЗ РОЛІ МУЗИКИ ПЕРЕД СНОМ

Комендат Ю.М., Кондратюк М.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Актуальність. Порушення сну є поширеною проблемою громадського здоров'я, особливо серед студентської молоді, у якої навчальне навантаження, стрес і нерегулярний режим дня асоційовані з низькою якістю сну та симптомами інсомнії (Nakie et al., 2024; Gardani et al., 2022). Висока поширеність інсомнії у студентів підкреслює потребу в доступних і безпечних поведінкових підходах до покращення сну (Spyridonidis et al., 2025). Прослуховування музики перед сном розглядається як проста нефармакологічна стратегія саморегуляції, здатна впливати на засинання та суб'єктивну якість сну; однак наявні дані потребують уточнення й стандартизації умов застосування (тривалість, тип музики, гучність, регулярність) (Zhao et al., 2024; Wang et al., 2021).

Матеріали та методи. Електронне анкетне опитування здійснене протягом лютого 2026 року (відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»). В дослідженні взяло участь 100 осіб. У групі, які не слухають музику перед сном (НС) було 19 осіб; у групі серед тих хто слухає музику перед сном (С) 81 особа. За статевою ознакою групи були подібними ($p=0,325$), що дало змогу порівняти результати опитування загально. Анкета охоплювала соціально-демографічні характеристики респондентів, особливості прослуховування музики перед сном, суб'єктивну оцінку впливу музики на швидкість засинання, а також показники сну за останні 7 днів і психоемоційний стан за останні два тижні. Додатково оцінювалися поведінкові чинники, що можуть впливати на сон. Статистичний метод включав визначення частки, інтервальну оцінку (95% довірчі інтервали (ДІ)), для множинних порівнянь категоріальних даних – χ^2 -Пірсона, кореляційно-регресійний аналіз.

Результати досліджень. У представників групи С не було виявлено відмінності у частоті прослуховування музики перед сном (1-7 разів на

тиждень), ($p=0,486$), більша частка респондентів 43,2% (ДІ: 32,5-54,2%) прослуховувала музику перед сном протягом 10-30 хв ($\chi^2=19,14$; $p\leq 0,001$); 51,9% (ДІ: 40,8-62,8%) опитаних слухають музичні твори на середній гучності ($\chi^2=69,97$; $p\leq 0,001$). Цікаво зазначити, що 42,5% (ДІ: 31,8-53,6%) слухачів ($\chi^2=36,72$; $p\leq 0,001$) достовірно складають більшість із невизначеною відповіддю на питання щодо оцінки швидкості засинання після прослуховування музики; 20,0% (ДІ: 11,9-29,6%) та 18,8% (ДІ: 10,9-28,1%) респондентів вважають, що музика допомагає їм заснути («швидше так», та «однозначно так», відповідно).

За запитаннями щодо оцінки психоемоційного стану за останні два тижні (Відчуття нервозності/тривоги; Нemoжливiсть зупинити хвилювання; Дратiвливiсть; Відчуття страху, що станеться щось погане) дослідні групи не відрізнялися у своїх відповідях ($p=0,207-0,937$). Статистично значущої відмінності між групами С та НС у розподілі тривалості сну та його якості не було виявлено ($p=0,757$ та $0,948$, відповідно). Між відповідями респондентів групи С та НС, що стосувалися поведінкових чинників, які можуть впливати на сон (разів на тиждень (1-7): вживання кофеїну після 16:00 та рівень фізичної активності) відмінності не було ($p=0,940$ та $0,257$, відповідно). Проте було встановлено достовірний вплив частоти вживання кави після 16:00 на тривалість сну (ρ Спiрмена =0.214 при $p=0,033$); натомість, частота фізичної активності не мала зв'язку із тривалістю сну ($p=0,737$).

Висновки. Серед слухачів музики перед сном переважали помірні практики прослуховування (найчастіше 10-30 хв на середній гучності), а суб'єктивна оцінка впливу музики на засинання була неоднорідною. Статистично значущих відмінностей між групами, що слухають і не слухають музику, щодо психоемоційного стану, тривалості та якості сну, а також рівня фізичної активності й частоти вживання кофеїну після 16:00 не виявлено ($p>0,05$). Водночас частота вживання кофеїну після 16:00 мала достовірний зв'язок із тривалістю нічного сну ($p<0,05$), тоді як фізична активність із тривалістю сну не корелювала.